

Na Mokambi Thomas S. Monson

Banzaka Nzela Wapi Makolo na Yo Ekoleka

Yesu lokola Molakisi na biso mpe soki tolandi bitambe na Ye, tokoki kozonga na bokengi yonso epai ya Tata na biso na Lola.

Balingami bandeko na ngai ya mibali mpe basi, nazali komikitisa lokola natelemi awa liboso na bino na ntongo oyo. Nazali kosenga bondimi mpe nsambo na bino ntango oyo nazali kokabola etinda oyo na bino.

Biso banso tobandaki mobembo ya kitoko mpe ya ntina mingi ntango totikaki mokili ya molimo mpe tokotaki na eteni tokutanaka na mitungisi mbala na mbala oyo babengaka bokufi. Ntina ya liboso ya bozali na biso likolo ya mabele ezali ya kozwa nzoto ya mosuni mpe mikuwa, kozwa mayele oyo ekoki koya bobele na nzela bokabwani na baboti na biso na lola, mpe kotala soki tokokoka kobomba mitindo. Na kati ya buku ya Abalayama mokapo ya 3 totangi boye: “Mpe tokomeka bango na lolenge wana, mpo na kotala soki bakosala makambo manso maye Nkolo Nzambe na bango akotinda bango.”¹

Ntango toyaki na mabele, tomemaki elongo na biso likabo

wana ya monene uta na Nzambe—nkutu nguya na biso ya kopona. Na banzela nkoto tozali na litomba ya kopona mpo na biso moko. Awa nde tokoyekola mingi uta na mosala monene ya makambo maye mayelaka biso. Tososolaka kati na bolamu mpe mabe. Tokesenisaka oyo ezali bololo mpe oyo ezali elengi/sukali. Toyekolaka ete mikano tozwaka ememaka nani tokozala na nsuka.

Nayebi ya solo ete totikaki Tata na biso na mposa makasi ya kozonga epai na Ye, ete tokoka kozwa bonetoli oyo abongisaki mpo na biso mpe oyo tolingaki mingi biso moko. Atako totikali mpo na koluka mpe kolanda nzela wana oyo ekozongisa biso na Tata na biso na Lola, Ye atindaki biso awa te lokola bato oyo bazangi bokambi mpe nzela ya kokende. Nzokande, apesaki biso bisalelo tozali na yango mposa, mpe Akosalisa biso ntango tozali koluka lisalisi na Ye mpo na kosala manso maye ezali na nguya na biso mpo na kotia molende kino nsuka mpe kozwa bomoi ya seko.

Mpo na kosalisa mpe kokamba biso tozali na maloba ya Nzambe mpe ya Mwana na Ye maye mazwami na makomi. Tozali na toli mpe mateya ya bapofeta ya Nzambe. Ya motuya mingi koleka, topesami mpe ndakisa ekoka mpenza mpo na kolanda—nkutu ndakisa ya Nkolo mpe Mobikisi na biso, Yesu Klisto—mpe totindami kolanda ndakisa oyo wana. Mobikisi Ye moko alobaki ete: “Yaka, landa ngai.”² “Misala bozali komona ngai kosala, yango nde bokosala lokola.”³ Atunaki motuna ete, “Lolenge nini ya bato bosengeli kozala?” Mpe nsima Apesaki eyano ete, “Solo nalobi na bino, nkutu lokola nazali.”⁴ “Atiaki bilembo mpe alakisaki nzela.”⁵

Soki totaleli Yesu lokola Molakisi na biso mpe soki tolandi bitambe na Ye, tokoki kozonga na bokengi yonso epai ya Tata na biso na Lola kozala na Ye mpo na libela. Elobaki profeta Nefi, “Longola se soki moto atii molende kino nsuka, na kolandaka ndakisa ya Mwana ya Nzambe ya bomoi, akoki kobikisama te.”⁶

Mwasi moko, ntango nionso azalaki kobeta lisolo ya makambo amonaki ntango akendaki na Mabele Masantu, azalaki koganga ete, “natambolaki wapi Yesu atambolaki!”

Azalaki na bisika nzinga nzinga wapi Yesu avandaki mpe ateyaki. Ekoki kozala ete atelemaki likolo ya libanga moko wapi Ye atelamaki mokolo to atalaki molongo moko ya bangomba oyo Ye atalaki mokolo moko. Makambo wana, na yangomei, ezalaki ya malonga koleka mpo na ye; kasi kotambola na nzoto *wapi* Yesu atambolaki ezali na motuya moke koleka kotambola *lokola* Ye

atambolaki. Komekola misala na Ye mpe kolanda ndakisa na Ye ezali na motuya mosika koleka komeka kotambola na bitambi atikaka na nzela Ye alekaki na bokufi.

Ntango Yesu apesaki na moto moko ya bomengo libengisi, "Yaka, mpe landa ngai,"⁷ Ye alingaki kaka te ete moto wana ya bomengo alanda Ye komata mpe kokita bangomba mpe balubwaku ya mboka.

Tosengeli te kotambola na mabongo ya Galilea to na kati ya bangomba ya Yuda mpo na kotambola wapi Yesu atambolaki. Biso banso tokoki kotambola na nzela Ye atambolaki ntango, elongo na maloba na Ye koyokanaka na matoi na biso, Molimo na Ye kotondisaka mitema na biso, mpe mateya na Ye kokambaka bomoi na biso, toponi kolanda Ye ntango tozali kotambola na nzela ya bokufi. Ndakisa na Ye ekopelisa mwinda nanzela. Ye alobaki ete, "Nazali nzela, bosolo, mpe bomoi."⁸

Soki totali malamumu malamumu nzela Yesu atambolaki, tokomona ete ememaki Ye na mikakatano mingi se moko wana oyo bisomei tozali kokutana na yango na bomoi.

Ndakisa, Yesu atambolaki na nzela ya nkele. Atako Amonaki nkele mingi, moko eleki mawa elimbolami likolo na Yelusaleme ntango Asukisaki mosala na Ye na miso na bato. Bana ya Yisalaele baboyaka kimia uta na lipapu ya bobateli oyo Ye apesaki bango. Ntango atalaki likolo ya engumba oyo mosika te elingaki kosundolama na bobebisami, mayoki ya mawa ya mozindo elongaki Ye. Na nsomo wana Ye agangaki, "O Yelusaleme, Yelusaleme, oyo ebomi baprofeta, mpe ebambi mabanga na baye batindami epai na yo; mbala mingi boni nasangisaki bana na yo elongo, lokola mama nsoso akosangisaka bana na ye na nse ya mapapu na ye, mpe olingaki te!"⁹

Yesu atambolaki na nzela ya masinginia. Lusifelo, oyo wana ya mabe, kosangisaka bokasi na ye ya

monene koleka, mayele mabe na ye na kokosaka, amekaki Ye oyo akilaki bilei mikolo 40 mpe butu 40. Yesu akweyaki te; kutu, Ye atelemelaki masinginia moko na moko. Suka suka alobaki maloba oyo mpo bakabwana: "Longwa awa, Satana."¹⁰

Yesu atambolaki na nzela ya mpasi. Bokanisa Getesemane, wapi Ye azalaki na mpasi ya liwa . . . mpe motoki na ye ezalaki lokola matanga minene ya makila kokweyaka na mabele."¹¹ Mpe moko te akoki kobosana mpasi na Ye na ekululu wana ya nsomo.

Moko na moko kati na biso akotambola na nzela ya nkele, ntango mosusu na ntina ya libaku tobungisaki, nguya moko osalelaki mabe, maponi ya moko oyo olingaka, to maponi oyo tosalaki biso moko. Nzela ya masinginia mpe ekozala nzela ya moko na moko. Totangi na eteni ya 29 ya Doctrine et Alliances ete: "Mpe esengeli ezala ete zabolo asenginia bana ya bato, to bakoki te kozala basali mpo na bangomei."¹²

Na lolenge moko mpe tosengeli kotambola na nzela ya mpasi. Biso, lokola basali, tokoki kozela te mingi koleka Nkolo, oyo atikaki bokufi kaka nsima ya mpasi makasi mpe bolozu.

Ntango tokokuta na mawa ya bololo na nzela na biso, tokoki mpe lisusu kokuta esengo monene.

Biso, elongo na Yesu, tokoki kotambola na nzela ya botosi. Ekozala ntango nionso pete te, kasi tika liloba ya etinda na biso ezala libula ya kosangola oyo Samwele atikela biso: "Tala, kotosa eleki malamumu kobonza, mpe koyokamela eleki mafuta ya bibwele."¹³ Tika tomikundola ete mbano ya nsuka ya bozangi botosi ezali bokangemi mpe liwa, nzokande mbano ya botosi ezali bonsomi mpe bomoi ya Seko.

Lokola Yesu, biso mpe tokoki kotambola na nzela ya lisalisi. Lokola mwinda moko kolakisaka bolamu ezali bomoi ya Yesu ntango Ye asalaki katikati na bato. Ye amemaki bokasi na binama ya mobukani, mpe

bomoni na miso ya mokufi miso, boyoki na matoyi ya mokufi matoyi.

Yesu atambolaki na nzela ya losambo. Ye ateyaki biso boniboni kosambela na kopesaka biso losambo ya kitoko oyo toyebi lokola Losambo ya Nkolo. Mpe nani akoki kobosana losambo na Ye na Getesemane, "Bolingi na ngai te, kasi ya yo, esalema?"¹⁴

Malakisi mosusu epesamelaki biso na Mobikisi eyebani malamumu na biso banso, ezwami na makomi masantu. Na Lisakoli na Ye ya Ngomba, Ye ayebisaki biso tozala na boboto, tozala na bomikitisi, tozala na bosembo, tozala peto na motema, tozala basali ya kimia. Ye alakisaki biso kotelema ngwi na mpiko mpo na bondimi na biso, ata ntango totiolami mpe toniokwami. Ye asengi biso totika minda na biso epela mpo ete basusu bakoka komona yango mpe bakoka kozala na mposa ya kokumisa Tata na biso na Lola. Ye ateyi biso tozala peto na makanisi mpe na misala lokola. Ye alobelaki biso boni ezali motuya mosika mingi kotia bomengo na biso na lola koleka na mabele.¹⁵

Ateyaki masese na Ye na nguya mpe likoki. Na lisolo ya Mosamalia malamumu, Ateyaki biso kolinga mpe kosalisa bazalani na biso.¹⁶ Na masese ya batalanta, Ye ateyi biso komibongisa mpe kobunda mpo na kobonga nie.¹⁷ Na lisese ya mpate ebunga, Ye alakisi biso kokende kobikisa baye batiki nzela mpe babungi.¹⁸

Ntango tozali kobunda mpo na kotia Klisto na katikati ya bomoi na biso na koyekolaka maloba na Ye, na kolandaka mateya na Ye, mpe na kotambolaka na nzela na Ye, Ye alaki kokabola elongo na biso bomoi ya seko oyo Ye akufelaki mpo na kozwa. Ezali na ntina moko ya likolo mingi koleka oyo te, ete tosengeli kopona kondima bosemboli na Ye mpe kokoma bayekoli na Ye mpe kozala basali na Ye na bomoi na biso mobimba. Likambo mosusu te, boponi mosusu tokosala te, ekoki

kokomisa biso oyo Ye akoki.

Ntango nakanisi baye bamekaki ya solo kolanda ndakisa ya Mobikisi mpe baye batambolaki na nzela na Ye, bankombo oyo ezali noki koya na mayele na ngai ezali ya Gustav mpe Margarete Wacker—mibale kati na bato ya lolenge ya Klisto oyo nayeba naino te. Bazali bato babotami na Allemagne oyo bakendeki na Canada ya esiti, mpe nakutanaki na bango ntango nazalaki mokambi ya misio kuna. Ndeko mobali Wacker azalaki kosunga bomoi na ye na mosala ya kokataka suki. Atako makoki na bango ezalaki moke, bakabolaki nionso bazalaki na yango. Bapambolamaki na bana te, kasi baleisaki bato banso oyo bakotaki na ndako na bango. Mibali mpe basi oyo bayekola mpe ya bomoi ya lipombo balukaki basali oyo ya komikitisa, batanga te ya Nzambe mpe bamimonaki lokola bato na mosolo soki bakokaki kolekisa ngonga moko liboso na bango.

Lolenge na bango emonanaki ya momesano, Anglais na bango ya kokatakata mpe mwa mpasi na kososola, ndako na bango ezangaki nyonso ya lofundo. Bazalaki na motuka to televizio te ya bangomei, mpe basalaki te bokebi na makambo oyo mokili emesani kotia bokebi. Kasi bato ya botongono balukaki nzela ya ekuke na bango mpo na kokabola molimo ezalaki kuna. Ndako na bango ezalaki lola na mabele, mpe molimo na bango oyo ezalaki kongenga ezalaki ya kimia mpe bolamu ya peto mpenza.

Biso mpe lisusu tokoki kozala na molimo wana mpe tokoki kokabola yango elongo na mokili ntango tozali kotambola na nzela ya Mobikisi na biso mpe kolanda ndakisa na ye ebonga nie.

Totangi na Masese likebisi, “Banzaka Nzela ya Makolo na Yo.”¹⁹ Ntango tosali yango, tokozala na bondimi, kutu na mposa, ya kotambola na nzela oyo Yesu atambolaki. Tokozala na ntembe te

ete tozali na nzela moko oyo Tata alingi biso kolanda. Ndakisa ya Mobikisi ekopesa nzoto na nionso oyo tokosala, mpe maloba na Ye ekopesa bokambi oyo ezangaka te. Nzela na Ye ekomema biso na kimia na ndako. Oyo ekoka kozala lipamboli na biso, nasambeli, na nkombo ya Yesu Klisto, oyo alingi biso, oyo asaleli biso, mpe oyo natatoli, amene.

MATANGI

1. Abalayama 3:25.
2. Luka 18:22
3. 3 Nefi 27:21.
4. 3 Nefi 27:27.
5. Eliza R. Snow, “How Great the Wisdom and the Love,” *Hymns*, no. 195.
6. 2 Nefi 31:20
7. Luka 18:22
8. Yoane 14:6
9. Luka 13:34.
10. Matai 4:10.
11. Luka 22:44.
12. Doctrine et Alliances 29:39
13. 1 Samwele 15:22.
14. Luka 22:42.
15. Tala Matai 5; 6.
16. Tala Luka 10:30–37
17. Tala Matai 25:14–30
18. Tala Luka 15:4–7
19. Masese 4:26

Mateya mpo na Ntango na Bisu

Uta na Sanza ya Zomi 2014 kino Sanza ya Minei 2014, mateya ya Eyenga ya Minei ya Bonganganzambe ya Melekisedeke mpe Lingomba ya Bamama Basungi ekobongisama uta na moko to masukulu ebele epesami na likita linene ya Sanza ya Zomi 2014. Na sanza ya Minei mobu 2015, masukulu ekoki koponama kati ya likita linene ya sanza ya Zomi ya mobu 2014 to ya sanza ya Minei mobu 2015. Bakambi ya likonzi mpe disitiliki basengeli kopona lisukulu nini ekopesama na bituka na bango, to bakoki kopesa makoki wana na baepisikopo mpe bakambi ya etape.

Masolo maye mazali komonana na nkota mingi na conference.lds.org.

Na Mokambi Dieter F. Uchtdorf

Mopesi Toli ya Mibale kati na Bokambi ya Yambo

Kozuaka Litatoli ya Pole mpe Bosolo

Litatoli na yo moko ya pole mpe ya bosolo ekopambola kaka yo mpe mabota na yo awa na bokufi te, kasi ekokamba yo mpo na libela.

Lokola mokumbi mpepo, napumbwaki bangonga bebo kokatisaka mikili mpe bambu na molili ya butu. Kotala likolo na butu na fenetele ya moto ya mpepo, mingi mingi Liboke ya Minzoto, mbala mingi ezalaki kosala ete nakamwa mingi na bonene mpe mozindo ya biloko Nzambe akelaki—oyo makomi elimboli lokola “mikili ezanga motango.”¹

Eleki naino ekeke moko te oyo bastronome ebele bazalaki kokanisa ete galaxie na biso ya Liboke ya Minzoto ezalaki galaxie se moko na mokili.² Bazalaki kokanisa nionso oyo etandami likolo ya galaxie na biso ezalaki libulu monene ya, etando ya mpamba ezanga nsuka—mpamba, malili, mpe ezanga minzoto, pole, mpe bomoi.

Lokola batelesikopi ekomaki ya mayele mingi—bakisaka batelesikopi oyo ekoki kobwakisama na likolo—bastronome babandaki kosimba bosolo moko ya kokamwa, bosolo

oyo ezangi bososoli: mokili ezali na lolenge ya kokamwa monene koleka moko oyo bakanisaki na ntango ya kala, mpe balola etondisami na bagalaxie ezangi motango, mosika na biso na lolenge okoki kokanisa te, moko na moko kozalaka na bamonkama ya baefuku nkoto ya minzoto.³

Na eleko moko ya mokuse mpenza ya ntango, bososoli na biso ya mokili ebongwanaki mpo na libela.

Lelo tokoki komona ndambo ya bagalaxie oyo na mosika.⁴

Toyebi ete ezali kuna.

Esila kozala kuna uta ntango molai mpenza.

Kasi yambo moto azwa bisalelo ya nguya mingi mpo na kosangisa pole ya selesitale mpe kosala ete bagalaxie oyo emonana, tondimaki te ete likambo ya boye ezalaki solo.

Bonene ya mokili ebongwanaki na mbalakata te, kasi makoki na biso ya komona mpe kososola bosolo oyo ebongwanaki na mbalakata. Mpe

na pole monene koleka wana, moto akotisami na emoneli ya nkembo oyo tokanisaki mokolo moko te liboso.

Ezali Mpasi mpo na Bisu Tondima Oyo Tokoki Komona Te

Bokanisa soki tozalaki na makoki ya kosala mobembo ya kozonga na ntango ya kala mpe kosolola elongo na bato oyo bazalaki na bomoi mibu nkama eleki. Bokanisa komekaka kolimbola bango batekinoloji ya lelo oyo bino elongo na ngai tozali kotala lokola solo lelo. Ndakisa, bato oyo bakokanisela biso nini soki toyebisaki bango masolo ya Bajumbo Jet, mituka ya micro-onde, masini ya komema na maboko oyo ezali na bibombelo ya mikanda ya mitango minene, mpe bavideo ya bankoko na biso ya bana oyo na mbala moko tozali kobalola na baefuku ya bato na mokili mobimba?

Basusu bakokaki kondimela biso. Mingi bakokaki kotiola, kotelemela, to ntango mosusu kutu koluka kokangisa biso monoko to kosala biso mabe. Basusu bakoki komeka kosalela mayele, mayele ya ntina, mpe makambo na lolenge bayebi yango mpo na kolakisa ete tozali na boyebi ya mabe, bazoba, to kutu bato ya likama. Bakoki kokweisa biso mpo na komekaka kopengwisa basusu.

Kasi solo, bato oyo bakozala na libunga mpenza. Bakokaki kozala na makanisi malamumu mpe bosembo. Bakoki komiyoka mpenza malamumu mpo na makanisi na bango. Kasi bakokaki kozala na makoki mpenza te ya komona na polele mpo ete bazwaki naino pole ya bosolo mobimba mingi te.

Elaka ya Pole

Emonani lokola ezalela ya bomoto kokanisa ete tozali kosala malamumu kutu ntango tozali kosala mabe. Mpe soki ezali bongo, elikia nini ezali wana mpo na moko na moko kati na biso? Tosalemi mpo na kozinda na ntina moko te na mbu ya nsango oyo ezali komitememela, ya kokangama na bwato oyo tosali mabe uta na makanisi na biso moko?

Ekoki kosalama ete tozwa bosolo?

Ntina ya lisikulu na ngai ezali kosakola nsango ya esengo ete Nzambe Yemei—Nkolo ya Bibeled ndako oyo ayebi bosolo nionso—apesi bana na ye elaka ete bakoki koyeba bosolo mpo na bangomei.

Nasengi botala bonene ya elaka oyo:

Nzambe ya Seko mpe ya Nguya Yonso, Mokeli ya mokili monene oyo, akolobela baoyo babelemi na Ye na motema bosembo mpe mokano ya solo.

Ye akolobela bango na bandoto, mamoni, makanisi, mpe mayoki.

Akoloba na lolenge oyo ezali na libunga te mpe oyo eleki boyebi ya moto. Akolakisa bango nzela mpe biyano ya bonzambe mpo na bomoi na bangomei.

Solo, ekozala na baoyo bakoseka mpe koloba ete likambo ya boye ekoki kosalema te, ete soki ezalaki na Nzambe, Akozala na makambo ya malamumu ya kosala koleka koyoka mpe koyanola losambo moko ya moto.

Kasi nayebisi bino oyo: Nzambe abatelaka bino. Akoyoka, mpe Akoyanola mituna na binomei. Biyano na nsambo na bino ekoya na lolenge na Ye moko mpe na ngonga na Ye moko, mpe yango wana, bosengeli koyekola koyoka mongongo na Ye. Nzambe alingi bino bomona nzela na bino ya kozonga epai na Ye, mpe Mobikisi azali nzela.⁵ Nzambe alingi bino boyekola oyo etali Mwana na Ye, Yesu Klisto, mpe kozwa kimia mpe esengo ya mozindo oyo eyaka uta kolandaka nzela ya boyekoli ya bonzambe.

Bananga na ngai balingami, botala mwa likambo moko ya pete, ya bobateli uta na Nzambe, ezwami na buku ya makomi ya kala oyo ekoki kozwama na mobali, mwasi, mpe mwana nionso oyo azali na bolingi ya komeka yango:

Yambo, bosengeli koluka liloba ya nzambe. Wana elingi koloba kotangaka makomi ya baprofeta ya kala mpe na ya baprofeta ya ntango ya sika oyo etali nsango malamumu ezongisami ya Yesu Klisto—na mokano ya ntembe to ya kotonga te kasi na mposa ya bosembo ya komona bosolo. Banzaka na ntina ya makambo bokoyoka, mpe bokolengela milimo na bino mpo na kozwa bosolo.⁶ “Atako soki bokoki mingi te koleka kozala na mposa ya kondima, botika mposa oyo esala kati na bino . . . ete bokoka kopesa esika mpo na [liloba ya Nzambe].”⁷

Ya mibale, bosengeli kotala, kobanza, kobunda na kobanga te mpo na kondima,⁸ mpe kozala na botondi mpo na boniboni mawa Nkolo asili kozala mpo na bana na Ye uta ntango ya Adama tii na mokolo na biso na kopesaka.

Ya misato, bosengeli kosenga Tata na bino ya Lola, na nkombo ya Mwana na Ye, Yesu Klisto, mpo na kolakisa bosolo ya Eklezia ya Yesu Klisto ya Basantu ba Mikolo mya Nsuka epai na bino. Bosenga na motema bosembo mpe na mokano ya solo, kozalaka na bondimi kati na Klisto.⁹

Ezali lisusu na eteni ya *minei* epesameli biso na mobikisi: “Soki moto akosala bolingi [ya Nzambe], akoyeba mpo na malongi, soki mauti na Nzambe, to soki nazali koloba maloba na ngaime.”¹⁰ Na maloba mosusu, ntango bozali koluka koyeba bosolo ya mabongisi ya nsango malamumu, bosengeli yambo kotia yango na misala. Bomeka malongi ya nsango malamumu mpe mateya ya Eklezia na bomoi na binomei. Bosala yango na mokano ya solo mpe kotiaka molende na bondimi kati na Nzambe.

Soki bokosala makambo oyo, bokozwa elaka uta na Nzambe—oyo akangami na liloba na Ye¹¹—oyo Akolakisa bosolo epai na yo na nzela ya nguya ya Molimo Mosantu. Akopesa bino pole mingi koleka oyo ekopesa bino nzela ya kotala kati ya molili mpe kozala nzeneneke ya bomoni ya kokamwa oyo esosolami te na miso ya bokufi.

Basusu bakoki koloba bitambe ezala mpasi mpenza to ete ebongi na bokasi te. Kasi nalobi ete litatoli na binomei oyo ya nsango malamumu mpe Eklezia ezali likambo ya motuya mingi oyo bokoki kozwa na bomoi oyo. Ekopambola mpe kokamba bino kaka na bomoi oyo te, kasi ekozala lisusu na bomemi ya bokambami na bomoi na bino mpo na libela.

Makambo ya Molimo Ekoki Kosolama Kaka na Molimo

Bato ya mayele bazalaki kobunda mpo na kososola monene ya mokili kino bisalelo ekomaki kilikili mingi mpo na kosangisa pole mingi koleka mpo ete bakoka kososola bosolo mobimba koleka.

Apostolo Polo ateyaki mokano moko ekeseni na ntina ya boyebi ya molimo. “Moto ya mosuni akoki koyamba makambo ya Molimo ya Nzambe te,” akomelaki Bakolinti ete, “mpo ete mazali mpo na ye bolema: akoki koyeba yango te, mpo ete esosolami na molimo.”¹²

Na maloba mosusu, soki bolingi koyeba lisusu bosolo ya molimo, bosengeli kosalela bisalelo malamumu. Bokoki kososola te bosolo ya molimo elongo na bisalelo oyo ezali na makoki te ya koyeba yango.

Mobikisi alobeli biso na mikolo na biso ete, “Oyo ezali ya Nzambe ezali pole; mpe ye oyo ayambi pole, mpe akobi kati na nzambe, ayambi pole mingi koleka; mpe pole wana ekolisa bongengi koleka kino mokolo ebongi nie.”¹³

Mingi toyekamisi mitema na biso mpe milimo na biso epai ya Nzambe, pole ya lola mingi koleka ekobima na milimo na biso. Mpe ntango moko

na moko toluka na bolingi mpe na lokengo pole wana, tolakisi na Nzambe bobele mi na biso mpo na koyamba pole mingi. Mokemoke, makambo oyo ezalaki komonana lokola londende, molili, mpe mosika ekomi polele, bongengi, mpe ya momesano na biso.

Na elembo moko wana, soki tomilongoli uta na pole ya nsango malamumu, pole na biso ebandi kokita—na mokolo moko to poso moko te kasi mokemoke nsima ya ntango—kino totali lisusu nsima mpe tokoki kososola mpenza te mpo na nini tondimaka naino te ete nsango malamumu ezalaki solo. Mayele na biso ya yambo esengeli kutu kozala lokola buzoba mpo na biso mpo ete oyo ezalaki yambo pole koleka ekomi lisusu molili, ezipama, mpe mosika.

Oyo ezali ntina nini Polo akangamaki kaka ete etinda ya nsango malamumu ezalaki buzoba na baoyo bazali kopengwaka, “kasi nguya ya Nzambe mpo na baoyo babikisami.”¹⁴

Ezali na Momekano ya Tournessol Te

Eklezia ya Yesu Klisto ya Basantu ba mikolo mya Nsuka ezali esika mpo na bato oyo bazali na matatoli ya ndenge na ndenge. Ezali na mwa bandimi ya Eklezia baoyo litatoli na bango ezali solo mpe kongenga kati na bango. basusu bazali koluka kino lelo koyeba mpo bangomei. Eklezia ezali ndako mpo na banso baya elongo, kolongola te mozindo to molai ya litatoli na biso. Nayebi na bozangi elembo na porte ya ndako ya makita oyo elobi, “litatoli na yo esengeli kozala makasi mpenza,”

Eklezia ezali kaka mpo na bato babonga nie te, kasi ezali mpo na banso “bayei epai ya Klisto, mpe basantisama kati na ye.”¹⁵ Eklezia ezali mpo na bato lokola yo na ngai. Eklezia ezali esika ya koyamba mpe ya kosunga, esika ya kokabola te to kotiola basusu. Ezali esika oyo tosimbi mpo na kolendisa, kotombola, mpe kosunga moko mpe mosusu lokola tosali boluki na bisomei mpo na

bosolo ya bonzambe.

Na nsuka, tozali banso bato na mobembo kolukaka pole ya Nzambe lokola tozali na mobembo na nzela ya boyekoli. Tolobi te ete basusu bazali na pole ekoka to bazali na yango te; na yango, tosungi mpe tolendisi pole nionso kino ekoma, saa, mpe bosolo.

Elaka ya Banso

Tika toyeba ete kolongaka litatoli mingi mingi ezali eloko ya miniti moko, ntango moko, to mokolo moko te. Ezali kaka te mbala moko mpe esalemi. Lolenge ya kosangisa pole ya molimo ezali boluki ya ntango ya bomoi.

Litatoli na yo ya Mwana na bomoi ya Nzambe mpe ya Eklezia na Ye ezongisama, Eklezia ya Yesu Klisto ya Basantu ya mikolo mya Nsuka, ekoya na lombango na lolenge olingi te, kasi nalaki bino oyo: soki bosali oyo esengeli bino kosala, ekosalemela bino.

Mpe ekozala nkembo.

Napesi bino litatoli na ngai ete bosolo ya molimo ekotondisa mitema na bino mpe ekomema pole na molimo na yo. Ekopesa yo mayele ya malamumu elongo na esengo kitoko mpe kimia ya lola. Makambo oyo esalamelaki ngaime na nguya ya Molimo Mosantu.

Lokola makomi ya kala elaki, Molimo ya Nzambe ezanga maloba ekopusa yo oyemba loyembo ya bolingo ya bosikoli,¹⁶ tombola misu na yo na lola, mpe tombola mongongo na yo mpo na lokumu ya Nzambe ya Nguya Koleka, ekimelo na yo, Elikia na yo, mobateli na yo, Tata na yo. Mobikisi alakaki ete soki boluki, bokozwa.¹⁷

Natatoli ete oyo ezali ya solo. Soki boluki bosolo ya Nzambe, oyo ekoki komonana sikawa molili, libanda ya likambo, mpe mosika ekoki na lolenge ya moke moke komonana mpe kososoloma mpe kokoma penepene ya motema na yo na ngolu ya pole ya Nzambe. Nkembo ya molimo ya vistas, ya kokamwa na misu ya bato, ekosalema epai na yo.

Ezali litatoli na ngai ete pole

ya molimo oyo ezali kati ya bana yonso ya Nzambe. Ekotiya pole na makanisi na yo mpe ekomema libiki na motema mpe na esengo ya mikolo na yo. Banninga balingami na ngai, bolaka te ntango nini bokoluka mpe kolendisa litatoli na yomei ya mosala ya bonzambe ya Nzambe, atako mosala ya pole mpe bosolo.

Litatoli na yomei ya pole mpe ya bosolo ekopambola kaka yo mpe mabota na yo te awa na bokufi, kasi ekokamba yo mpo na libela, na kati ya mikili na kozangaka nsuka. Na yango natatoli mp natikeli yo lipamboli na ngai na nkombo ya Yesu Klisto, amene.

MATANGI

1. Mose 1:33
2. Tala Marcia Bartusiak, *The Day We Found the Universe* (2009), xii. Ezali mbala mingi kokamwisa ngai ete tokoki kozala na elikia ya bansuka na biso. Ntango mosusu elikia na biso ezali monene ete tolobi tozali na bosolo yonso esengeli. Na yango: “Simon Newcomb, astronome Americanin ya kala na eleko eleki ya mibu monkama ya mbala ya zomi na libwa, amonaki na botali malamumu na 1887 ete na mosika mpenza lokola astronomi ezwami . . . tomonani kozala kopusana na bandelo ya mayele na biso. . . . Eyano ezali ete mosala oyo esalaka mpenza bokebi ya astronome ezali ntina moke ya bobimisi biloko ya sika koleka bobongisi ya maye esi eyebana” (Bartusiak, xv).
3. Ezali ntina mingi kotanga Moses 1:33, 35 mpo na bososoli ya bobimisi ya “sika” oyo. Buka ya Moses kati ya Liyaka ya Talo Mingi esakolamaki na profeta Joseph Smith na sanza ya Motoba ya mobu 1830, penepene ya eleko moko ya mibu monkama yambo Edwin Hubble aloba bobimisi na yango ya bagalaxi ya mosika.
4. Tala, ndakisa na, the Hubble Heritage Image Gallery at heritage.stsci.edu/gallery/gallery.html.
5. Tala Yoane 14:6.
6. Tala 3 Nefi 17:3.
7. Alma 32:27
8. Tala Doctrine et Alliances 67:3.
9. Tala Moroni 10:3–5
10. Yoane 7:17; tala lisusu Psalm 25:14; Yoane 3:21.
11. Tala Doctrine et Alliances 82:10.
12. 1 Bakolinto 2:14.
13. Doctrine et Alliances 50:24
14. 1 Bakolinto 1:18
15. Moroni 10:32; tala lisusu Doctrine & Alliances 20:59
16. Tala Alma 5:26
17. Tala Doctrine et Alliances 88:63.

© 2014 na Intellectual Reserve, Inc. Lotomo nionso na bakomi. Ebetami na USA. Bondimami na lokota ya Angele: 6/14. Bobongoli endimami: 6/14. Bobongoli ya *Visiting Teaching Message*, November 2014. Lingala. 10871 639